

UCHWAŁA NR LVIII/759/2018
RADY MIASTA KALISZA
z dnia 27 września 2018 r.

w sprawie zmiany imienia Szkoły Podstawowej Nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi w Kaliszu, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 3b.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz § 2 ust 1 i 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Szkole Podstawowej Nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi w Kaliszu przy ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 3b zmienia się imię z dr. Bronisława Koszutkiego na Stefana Szolc-Rogozińskiego.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kalisza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Kalisza
/.../
Andrzej Plichta

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR LVIII/759/2018
RADY MIASTA KALISZA
z dnia 27 września 2018 r.

w sprawie zmiany imienia Szkoły Podstawowej Nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi w Kaliszu, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 3b.

Zgodnie z § 2 ust 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649 ze zm.) szkole nadaje imię organ prowadzący szkołę na wniosek rady szkoły, a w przypadku jej braku, na wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego. Do zmiany lub uchylecia nadania imienia szkole lub przedszkolu przepisy § 2 ust 1-8 cytowanego rozporządzenia stosuje się odpowiednio.

W związku z ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz.U. z 2016 r. poz. 1103) społeczność Szkoły Podstawowej Nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi w Kaliszu wystąpiła o zmianę imienia z dr. Bronisława Koszutskiego na Stefana Szolc-Rogozińskiego.

Patron powinien podkreślać indywidualną tożsamość placówki, nawiązywać do historii i kultury naszego miasta, a jednocześnie stanowić symbol dla uczniów. Taką postacią, jest niewątpliwie Stefan Szolc-Rogoziński. Urodzony w Kaliszu w 1861 r. był najstarszym z czterech synów Ludwika Scholtza, kaliskiego przemysłowca oraz Malwiny z Rogozińskich, córki znanego warszawskiego adwokata. Pod wpływem matki, będącej z pochodzenia Polką, rodzina powoli ulegała polonizacji, dlatego też po uzyskaniu pełnoletności Stefan zmienił swoje nazwisko na „Szolc” oraz dodał panieńskie nazwisko matki. Stefan Szolc-Rogoziński był poliglotą, znał rosyjski, niemiecki, francuski i angielski, dobrze radził sobie również z włoskim i hiszpańskim. Ponadto w trakcie pobytu w Afryce Zachodniej opanował kilka lokalnych narzeczy. W 1878 roku wstąpił jako ochotnik do Akademii Marynarki Wojennej w Kronsztadzie, gdzie otrzymał stopień oficera. Wkrótce wypłynął w rejs do Władywostoku, tak rozpoczął pierwszą podróż dookoła świata, w trakcie której zwiedził Maroko i Algier. W maju 1881 roku został przyjęty do prestiżowego Paryskiego Towarzystwa Geograficznego. W tym właśnie czasie w Neapolu opracował plany ambitnej wyprawy w głąb Kamerunu, na którą przeznaczył pieniądze ze spadku po matce. Stefan Szolc-Rogoziński propagował swoją ekspedycję jako misję narodową, mającą zwrócić uwagę świata na Polaków i trudne losy ich ojczyzny. Projekt ten popierali Filip Sulmierski – wydawca „Słownika geograficznego Królestwa Polskiego” oraz wybitni powieściopisarze budujący poczucie narodowej wspólnoty Polaków: Henryk Sienkiewicz oraz Bolesław Prus.

Wyjątkowa ambicja i niezłomne podążanie za marzeniami z dzieciństwa doprowadziły do sukcesu. 13 grudnia 1882 r. Stefan Szolc-Rogoziński wraz z towarzyszami podróży – geologiem z Ostrowa Wielkopolskiego Klemensem Tomczekiem i meteorologiem Leopoldem Janikowskim – rozpoczęli pierwszą polską wyprawę naukową do Afryki Równikowej. U wybrzeży Kamerunu w Zatoce Ambas Stefan Szolc-Rogoziński kupił wyspę Mondoleh, która stanowiła potem miejsce wypadowe wypraw. Badał wybrzeże Kamerunu, dorzecze rzeki Mungo oraz odkrył jezioro Barombi Mbo (dawniej: Jezioro Słoniowe). W 1882 r. w Kamerunie założył polską kolonię, która jednak nie przetrwała długo, gdyż w 1884 r. przybyli na te tereny Niemcy i Anglicy. Zdecydował wówczas o poddaniu tejże kolonii Brytyjczykom, jednak w niedługim czasie Kamerun i polską kolonię przejęli Niemcy. W 1884 roku wraz z Janikowskim, zdobyli szczyt Fako (dziś wulkan Kamerun, 4095m n.p.m.) - najwyższy szczyt

Kamerunu. Kupił plantację na wyspie Fernando Po, jednak nie przyniosła ona oczekiwanych zysków, które pozwoliłyby sfinansować następne wyprawy. Od 1885 roku Stefan Szolc-Rogozieński należał do Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w Londynie. W latach 1892-1893 podróżował po Egipcie, w 1893 r. powrócił do kraju, jednakże wkrótce wyjechał do Paryża z nadzieją zorganizowania następnej wyprawy. Tam 1 grudnia 1896 roku, w wieku 35 lat, zginął tragicznie pod kołami omnibusu. Polski podróżnik został pochowany na paryskim cmentarzu Begneux.

W Kaliszu, poza ulicą Stefana Szolc-Rogozieńskiego, przy Głównym Rynku, wmurowana jest płaskorzeźba z jego wizerunkiem, obok portretów Adama Asnyka, Marii Dąbrowskiej i Marii Konopnickiej. Rok 2017 został ogłoszony przez Radę Miejską Kalisza – rokiem Stefana Szolc-Rogozieńskiego. Z tej okazji w mieście odbyło się szereg wydarzeń kulturalnych, mających przybliżyć i upamiętnić postać tego wielkiego polskiego podróżnika. Pod koniec 2017 r. przy kaliskim Moście Kamiennym postawiono odlany z brązu pomnik podróżnika, jego postać, siedząca na kamiennej ławeczce wskazuje przechodniom drogę do Kamerunu. Imię Stefana Szolc-Rogozieńskiego nosi 62. Kaliska Drużyna Harcerzy Starszych „Brzoza”.

Szkoła Podstawowa Nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi w Kaliszu pragnie na co dzień słać sylwetkę i dokonania kaliszana, który nazywany jest „odkrywcą Kamerunu”. Postać tak ambitnego, wszechstronnie uzdolnionego i pracowitego człowieka, sięgającego daleko poza horyzonty, prekursora i pasjonaty, jakim był Stefan Szolc-Rogozieński, będzie znakomitą motywacją dla uczniów i pracowników do podejmowania wysiłku, zarówno edukacyjnego, jak i wychowawczego.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały jest uzasadnione.

*Prezydent
Miasta Kalisza
/.../
Grzegorz Sapiński*